

การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ สะอาดปลอดภัย

สำนักงานเกษตรอำเภอราษฏพนม

ปุ๋ยอินทรีย์ คืออะไร

ปุ๋ยอินทรีย์ หมายถึง ปุ๋ยที่ได้หรือทำมาจากวัสดุอินทรีย์ ซึ่งผลิตด้วยกรรมวิธีทำให้ขึ้น สับ หมัก บด ร้อน สก๊ต หรือด้วยวิธีการอื่นและวัสดุอินทรีย์ถูกย่อยสลายสมบูรณ์ ด้วยจุลินทรีย์ จะให้ปริมาณธาตุอาหารพืชน้อย แต่จะให้ธาตุอาหารพืชอย่างครบถ้วน ทั้งธาตุอาหารหลัก ธาตุอาหารรองและธาตุอาหารเสริม โดยค่อยๆ ปลดปล่อยให้พืชได้ใช้ และช่วยให้ดินสามารถดูดซับธาตุอาหารพืชไว้ได้สูง ทำให้การใช้ปุ๋ยเคมีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของปุ๋ยอินทรีย์

1. ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดินหากใช้อย่างต่อเนื่องจะทำให้โครงสร้างของดินดีขึ้น ดินโปร่ง ร่วนซุย มีการระบายน้ำ และการถ่ายเทอากาศดีขึ้น พืชดูดซับน้ำและธาตุอาหารในดินไปใช้ได้มากขึ้น ช่วยปรับสภาพความเป็นกรดเป็นด่างของดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช
2. เป็นแหล่งธาตุอาหารพืชครบถ้วนตามที่ต้องการ ทั้งธาตุอาหารหลัก ธาตุอาหารรอง และธาตุอาหารเสริม โดยค่อยๆ ปลดปล่อยธาตุอาหารอย่างช้า ๆ และอยู่ในดินได้นาน และเมื่อใส่ร่วมกับปุ๋ยเคมีจะช่วยส่งเสริมให้ปุ๋ยเคมีมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
3. ช่วยเพิ่มแหล่งอาหารให้แก่มจุลินทรีย์ในดิน ทำให้ปริมาณและกิจกรรมของจุลินทรีย์ดินเพิ่มขึ้น ช่วยย่อยสลายอินทรีย์วัตถุในดิน ให้แปรสภาพเป็นธาตุอาหารพืชได้มากขึ้น และจุลินทรีย์บางชนิดช่วยยับยั้งจุลินทรีย์ที่เป็นสาเหตุของโรคพืชได้ด้วย

วัสดุใช้ทำปุ๋ยอินทรีย์

การทำจุลินทรีย์-น้ำหมักคุณภาพสูง

จุลินทรีย์อีเอ็ม	5 ลิตร
น้ำหมักเข้มข้น	5 ลิตร
น้ำตาลทราย	5 กิโลกรัม
รำอ่อน	5 กิโลกรัม
หัวอาหารไก่เล็ก	2 กิโลกรัม
น้ำตาบสมคว	

วิธีการผลิต ผสมส่วนผสมทั้งหมดในถังขนาด 200 ลิตร เติมน้ำให้เหลือพื้นที่ 1/3 ของถัง ปิดฝาถังไว้ 7 วัน เปิดฝาทิ้งแล้วคนให้ทั่ว แล้วปิดฝาถังไว้ 15-30 วัน สามารถนำไปเป็นส่วนผสมการทำปุ๋ยอินทรีย์

วัสดุที่ใช้ทำปุ๋ย

	มูลสัตว์	18 กิโลกรัม
	กากอ้อย	18 กิโลกรัม
	รำอ่อน-ปานกลาง	6 กิโลกรัม
	โดโลไมท์	6 กิโลกรัม
	แกลบ	5 กิโลกรัม
	ดินดี	5 กิโลกรัม
	จุลินทรีย์- น้ำหมักคุณภาพสูง	10 ลิตร

วิธีการผลิต ผสมวัสดุทั้งหมด(ยกเว้นน้ำจุลินทรีย์) ให้เข้ากัน ค่อยๆ ผสมน้ำจุลินทรีย์ลงไปและคลุกเคล้าให้เข้ากันจนทั่ว กองหมักไว้ 10 - 15 วัน แผ่กระจายทำให้ปุ๋ยอินทรีย์แห้ง เมื่อแห้งสามารถนำไปตีป่นให้เป็นเม็ดเล็กๆ สามารถเก็บไว้ใช้ได้นาน

การนำปุ๋ยอินทรีย์ไปใช้

พืช	การใส่ปุ๋ยอินทรีย์
นาข้าว	300-3,000 กก./ไร่ ต่อปี
ไม้ผล	50 กก./ต้น ต่อปี
พืชผัก	2 กก./ตารางเมตร
อ้อย	600-1,200 กก./ไร่ ต่อปี
ไม้กระถาง	1 กำมือ (ปีละ 3-4 ครั้ง)
ดินกระถาง	ดิน 4 ส่วน+ปุ๋ยอินทรีย์ 1 ส่วน

ต้นทุนในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

วัตถุดิบ	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	รวมราคา
มูลสัตว์	18 กิโลกรัม	1.5 บาท/กก.	27
กากอ้อย	18 กิโลกรัม	1.5 บาท/กก.	27
รำอ่อน-ปานกลาง	6 กิโลกรัม	10 บาท/กก.	60
โตโลไมท์	6 กิโลกรัม	3.6 บาท/กก.	22
แกลบ	5 กิโลกรัม	1 บาท/กก.	5
ดินดี	5 กิโลกรัม	0.5 บาท/กก.	2.5
จุลินทรีย์ น้ำหมักคุณภาพสูง	10 ลิตร	12 บาท/ลิตร	120

ข้อจำกัดของปุ๋ยอินทรีย์

1. ปุ๋ยอินทรีย์มีธาตุอาหารพืชอยู่น้อย หากต้องการให้พืชได้รับธาตุอาหารที่เท่ากัน เพื่อยกระดับผลผลิตให้ได้เท่ากับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ จะต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในปริมาณที่มากกว่า เสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง และแรงงานในการใส่ปุ๋ยมากกว่าการใส่ปุ๋ยเคมี
2. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่สามารถปรับแต่งให้ได้สูตรปุ๋ยที่เหมาะสมกับดินและพืชได้ เนื่องจากได้มาจากวัสดุที่มีความแปรผันของธาตุอาหารในปุ๋ย ไม่สามารถกำหนดปริมาณธาตุอาหารที่ต้องการได้
3. ปุ๋ยอินทรีย์ไม่สามารถให้ธาตุอาหารแก่พืชได้ตามช่วงเวลาที่ต้องการเนื่องจากต้องอาศัยการย่อยสลายจากจุลินทรีย์ในดินและค่อยๆ ปลดปล่อยให้พืชใช้อย่างช้า ๆ
4. ปุ๋ยอินทรีย์บางชนิดอาจมีโลหะหนักปนเปื้อนจากวัสดุที่นำมาผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เมื่อพืชดูดซึมไปใช้ อาจจะได้รับผลกระทบต่อสุขภาพ